

TÉRI KONCEPCIÓ

Műleírás

Bevezető

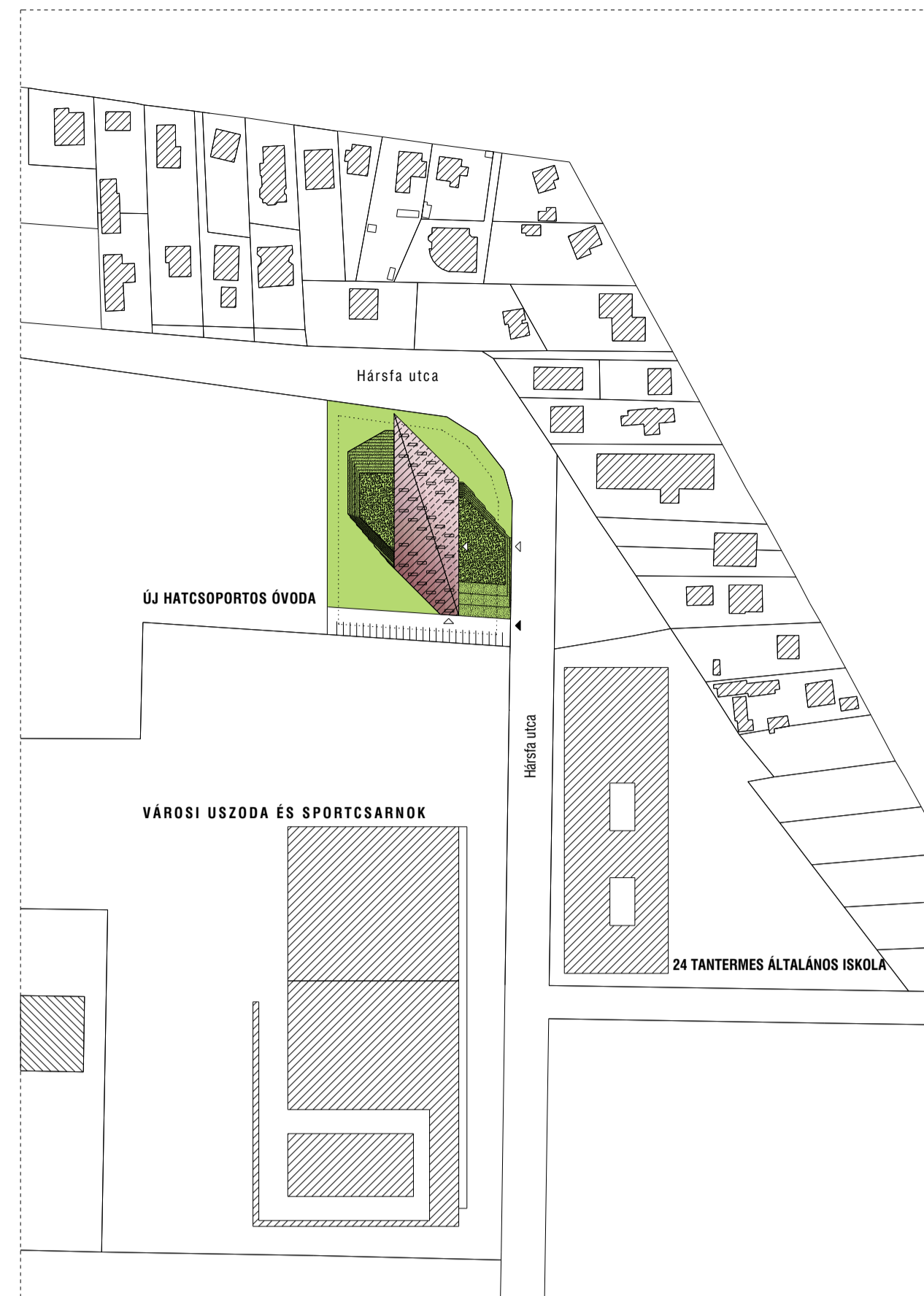
Az emberiség egész történetét végigkíséri a tudás megszerzésének és generációk közötti átadásának létfontosságú kérdése. Nem kisebb jelentőséggel bír a közösségi lét megtartása sem, hiszen ez az emberiség túlélési stratégiájának minden bizonnyal legalapvetőbb eleme. A közösségi viselkedés szabályaival a gyermek először a családban ismerkedik, de a szocializáció az óvodában és az iskolában teljesedik ki. Az óvoda illetve az óvodás kor ebben a folyamatban egész életünk meghatározó kihatással bír.

A nevelés folyamat, melynek egyik, *ha nem is legfontosabb*, de civilizációnk keretei között elengedhetetlen eleme az épített világ. A gyermekben az én-tudat erősödése a (teljes értelmű) környezet „birtokbavételéhez”, alakításának igényéhez vezet. Tervünkkel olyan *pedagógizált környezet* megteremtéséhez szeretnénk hozzájárulni, melynek minden eleme (a tanár személye, a tananyag, az építészeti tér, a bútorok, a használati tárgyak, a kert stb.) egy adott pedagógiai cél elérését szolgálják.

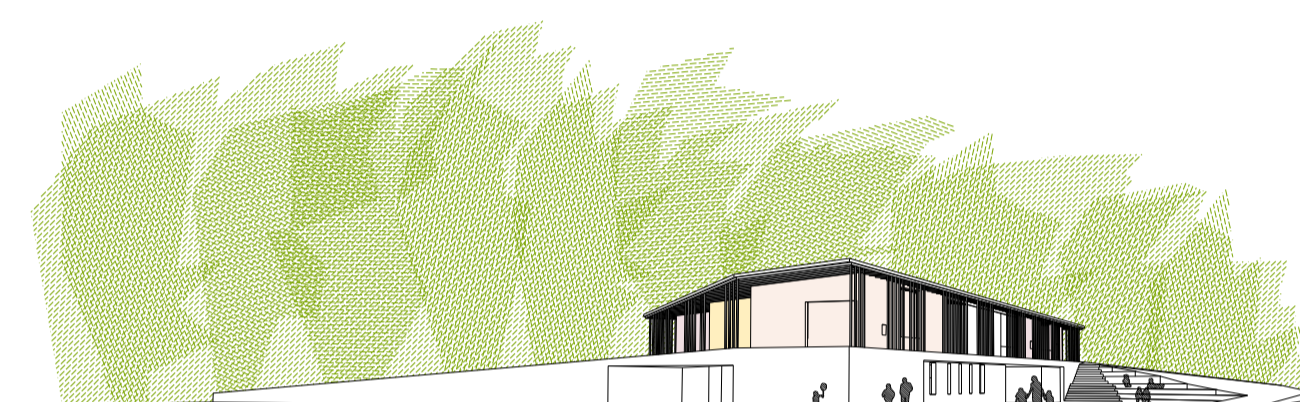
Az óvoda közvetett és közvetlen környezetünk szabályaival való ismerkedés, a közösség, az együtt lét - azaz: a kultúra helye. Az épület rendeltetése több mint a hagyományos értelemben vett funkció, hiszen a ház olyan kulturális értékeket is hordoz, melyek használatjának (esetünkben egy óvodai közösségnek, de tágabb értelemben akár a társadalomnak) lelkületét, identitását, helyhez, korhoz való viszonyát is kifejezik. Ilyen értelemben a használt anyagoknak, szerkezeteknek, formáknak, arányoknak, de magának a funkcionális programnak is kultúrák közvetítő szerepe van. Azok az építészeti elemek (terek, anyagok, színek, arányok), melyekkel az óvodás gyerekek először, majd később nap, mint nap találkozik, meghatározó élményként rögzülhetnek.

Hely

A tervezési terület a város új intézményi övezetének szerves része, közvetlen szomszédsága a már majdnem kész uszoda és egy épülő iskola. Az északi oldalon a telket családiházak zóna határolja. A telék egy elhagyott építési törmelékterület helyét, melyet idővel a természet birtokba vett. A fákkal sűrűn benőtt terület zöld jellege nagyon vonzó, a felszín rendezetlensége, és a síttkupacok árnyaltabbá teszik ezt a képet.

ÁTTEKINTŐ HELYSZÍNRAJZ_m1:2000

Idea

Tervünkben szeretnénk fenntartani, illetve megidézni a hely „zöld” jellegét. Meggyőződésünk, hogy e helyen nem a hagyományos településképhez való formai illeszkedés, nem is feltétlenül a közvetlen szomszédság hatalmas középületeinek építészeti megjelenése, sokkal inkább a nyomaiban még fellelhető természeti környezethez történő viszonyulás kell, hogy a mértékadó szempont legyen. Ez nem csupán az óvoda számára jelentene előnyöket, hanem annak környezetére is jótékonyan hatna. Olyan terv megalkotása lebegett szemünk előtt, mely leginkább egy zöld fűkupa-ra lehuolt díofalevelhez hasonlít, amely jótékonyan belátható tereket választ el a nagy egésztől, miközben fenntartja téri kapcsolatát környezetével. Ez a metafora számunkra kifejezi azokat a célokat és törekvéseket, melyeket egy ilyen oktatási intézménytől elvárhatónak gondolunk. Megmutatja a természetesség és arányosság szépségét, a bensőségesség és nyitottság egyidejű jelenlétének fontosságát, a differenciáltság és egyúvű tartozás kettőségének szükségességét. A terület meglévő felszíni mozgásai (a telék belseje 1,50 m magasságban van az utcaszinthez képest), lehetőséget adnak arra, hogy tervezett épületünkben, a már említett analógia alapján, a gyermekek világa az utcaszinttől finoman emelve, egy füves „dombtetőn” jelenjen meg.

Helyfoglalás, közlekedés

Tervünkben arra törekedtünk, hogy az építmény a legkisebb helyet foglalja el a rendelkezésre álló területről, azt is ott, ahol a legkevésbé a meglévő növényzet. E gondolatmenet eredményeként született a beépítés, mely tervezett közlétszintjével igen alacsony beépítettséget eredményez, meghatározóvá teszi a fák jelentős részét, megnöveli a zöldfelületi arányt. A szükséges gépkocsik telken belüli elhelyezése a déli telekhatárhoz tapadó sávban látszott célszerűnek, ott, ahol területünk amúgy is közvetlenül határos az uszoda már meglévő parkolójával. Innen közelíthető meg a gazdasági bejárat, valamint az előkert, melyből a főbejárat nyílik. A parkolót az óvodakerttől egyértelmű, határozott vonal választja el. Azok számára, akik a város felől gyalog érkeznek, a Hársfa utca felőli önálló bejáratot is terveztünk.

Funkció

Az óvoda alaprajzi-téri rendszerét igyekeztünk rendkívül egyszerű, szisztematikus módon kialakítani. Ebben két szempont vezérelt: a tiszta, átlátható, jól érzékelhető térkapcsolatok és a racionális, gazdaságos építés, működtetés lehetősége. A funkciókat szigorú következetességgel igyekeztünk két csoportra osztani és azokat tisztán elválasztani. Az alsó szinten kaptak helyet a megérkezés terei, a nagyobb közösségi terek (aula, tornaszoba) és a járulékos helyiségek. A felső szinten kizárólag csoportszobák találhatók, intenzív térkapcsolatokkal. A tervezés során gondosan mérlegeltük a kétszinteség következményeit. Tudatában voltunk és vagyunk, az üzemeltetés többlet-terheinek, de ezeket összevetve az elválasztással járó előnyökkel, a kétszintes elrendezés mellett döntöttünk. Mik ezek az előnyök? Mindenek előtt az, hogy a csoportszobák elkülönülése, és szabad intenzív térkapcsolata, egyetlen hatalmas foglalkoztatóteré alakítja a parkolón kívüli telekrész. Az is előny, hogy az aula-tornaszoba akár önálló használatra is alkalmas közösségi térként működhet, az óvodai nyitvatartástól függetlenül.

Tériség

Célunk olyan, erősen differenciált terekből álló együttes létrehozása volt, mely az egyén és a közösség, azok kisebb-nagyobb csoportjai egyaránt jól élhetnek. Mely az időleges elvonulás, akár a magányos lét lehetőségét építéppő biztosítja, mint a teljes közösség együttlétét. Szándékaink szerint a belső terek egyenrangú kiegészítői a felkülső, külső terek, a tornácok, udvarok, kertrészek a teljes tervezési területre kiterjedően. Különös gondosságra törekedtünk a két szint térbeli kapcsolatának kialakításában, az aula és a zsibongó árnyalt összekötésében.

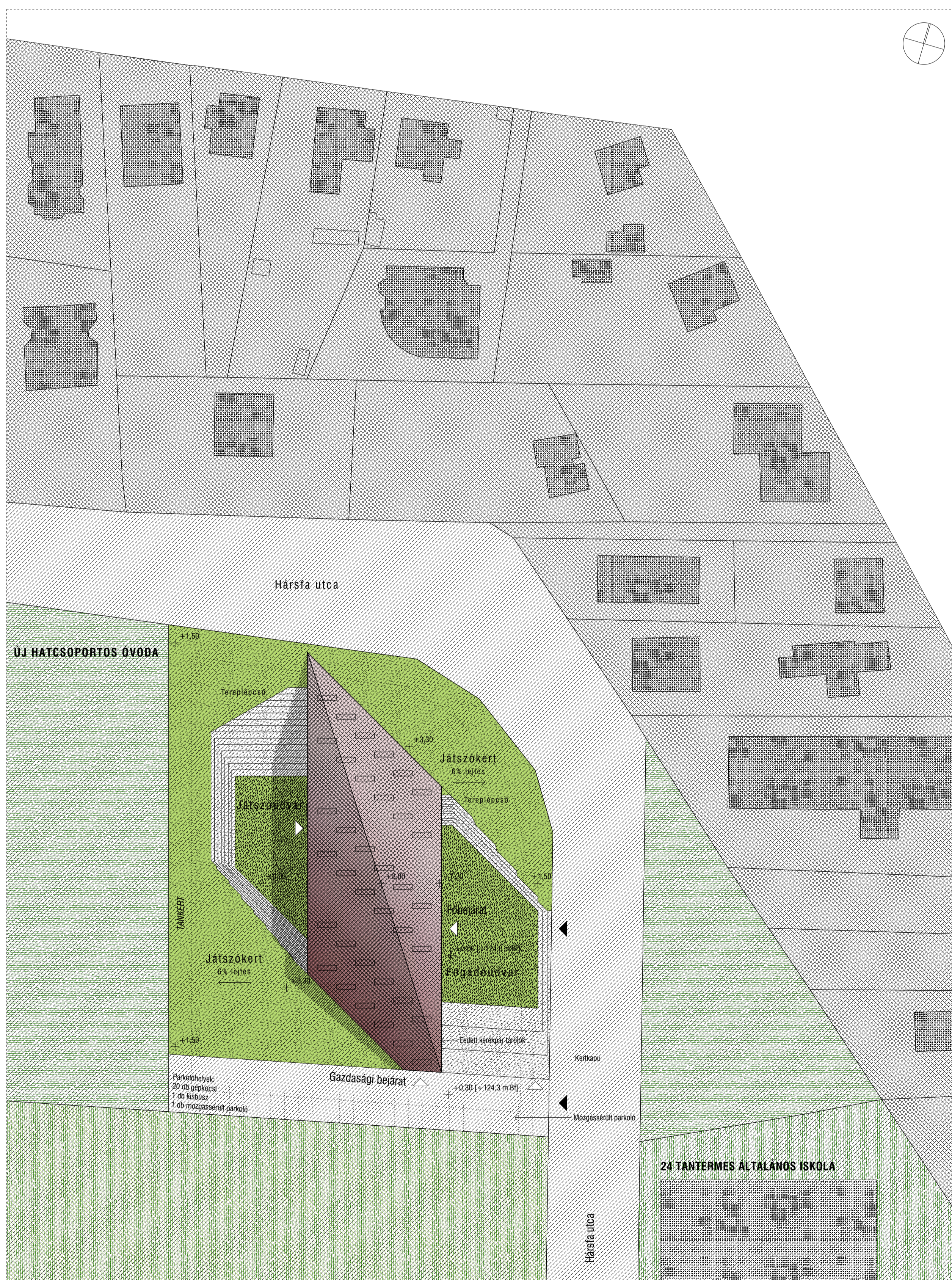
Kert

A kert minden oldalról körülfelüli a „díofa-levelet”. Egyes részei a bejárat előkert, a sportudvar, a játszókert és a tankert. Szeretnénk, ha az óvodások nem csupán a dísznövényekkel találkozhatnának itt, hanem azokat a hasznosnövényeket is megismerhetnék, melyekkel táplálkozunk. Jó lenne, ha a gyerekek megtapasztalhatnák a hazai (például fűszer) növények milyenségét, ápolási igényeit. A sportudvar nagy összefüggő felületével alkalmas lehet közös szabadtéri rendezvények megtartására is.

BÉEPÍTÉSI ADATOK

Beépített alapterület 864,64 m²
 Bruttó szintterület 1729,28 m²
 Hasznos alapterület 1474,24 m²
 Beépítési százalék 16,29 %
 Úti és tereburkolat 829,36 m²
 Zöldterület aránya 68,07 %

Parkolási mérleg
 20 db gk. parkoló
 +1 db mozgássérült parkoló
 +1 db kisbusz parkoló

HELYSZÍNRAJZ_m1:500

BUDAÖRS
 Hársfa utcai óvoda
 építészeti tervpályázat
 2009. június
 01

